

corporis dispositione, ut si organa crescant, vel dissolvantur, ipsa quoque animæ vis vel acuatur, vel obtundatur. In pueris certe & juvenibus crescit ingenii acumen, in viris viget, in senibus denique debilitatur & deficit. Quin etiam mens functiones suas exercere nequit, si cerebrum morbo laboret, in ebrietate turbatur, in dementia aberrat, in deliquio vis animæ pene exstinguitur.

§. XXI. Cum ergo tot in hominum corporibus sint disensiones, atque hinc animorum vigor in operationibus suis discrepet, tuto colligimus, *diversos homines unius ejusdemque rei ideas habere plerumque diversissimas*. Et quemadmodum corpus nostrum perpetuis mutationibus obnoxium est, in iisdem hominibus etiam ideæ, maxime pro ætatis discrimine multum variant, & quas juvenes habuimus, eas proVectiori ætate vel rejicimus, vel emendamus & ampliores reddimus. Quod ut clarius fiat, de ideis tam simplicibus quam complexis nonnulla addemus.

§. XXII. Vulgo credimus, in ideis simplicibus, quæ distingvi & seorsim intelligi possunt, quales sunt sensationes colorum, sonorum, voluptatis, doloris, homines convenire, cum omnes uno ore, idem e. c. album vel rubrum pronuncient. Et certum est, in his intelligendis non tantam dari difficultatem, quanta deprehenditur in ideis complexis, quæ ex pluribus simplicibus conflatae sunt. Nihilominus tamen cum definiri nequeant, ea quæ sentimus, dubium est, an alii eodem prorsus modo, quo nos, iis afficiantur. Consensio in nomine aut sono id non probat.

§. XXIII. Pro organorum scilicet diversitate, e. c. oculorum, diversas colorum ideas oriri necesse est, non secus ac pro lucis copia iisdem variant, adeo ut, quæ hic sentit, dum

B

plumbum